

VĂ PREZENTĂM TEATRUL "MASCA"

Pe strada Biserica Amzel la nr. 5-7 se află nou născutul teatru particular "Masca". Particular? Un fel de a spune. E un teatru dramatic de categoria I, subvenționat de stat dar condus prin inițiativă particulară.

Persoana care și-a asumat conducerea instituției cu acest statut este cunoscutul actor-mim Mihai Mălămare. Ideea înființării unei trupe "particulare", a unui teatru de pantomimă, a unei companii sprijinită exclusiv, sau pe jumătate pe mijloace de expresie corporală: mișcare, gest, atitudine (de genul unora existente în străinătate la Praga, la Sofia, la Leningrad) l-a obsedat demult pe Mihai Mălămare, încă de pe vremea când a obținut în Studioul Teatrului Național succese cu recitalul său de pantomimă: Actorul sau cu spectacolele Clovnii și Mantaua pe care le-a realizat în triplă ipostază: scenarist, regizor, interpret.

Intenția lui Mihai Mălămare de a se desprinde de Teatrul Național n-a găsit ecou sub dictatură. Iată însă că după Revoluție, a reușit. A găsit în rîndul oficialităților contrafii întru spirit care l-au ascultat, l-au înțeles, l-au oferit un sedlu și un fond de 1 500 000 lei pentru o schemă de 44 de oameni. Suma s-a arătat minimă - chiar... subminimă - pentru cite erau de făcut atît într-o sală frumoasă și cochetă dar fără nici o dotare pentru realizarea de spectacole (fie ele experimentale sau nu), cit și pentru celelalte "atenanțe": săli de repetiție, atelier de confecționat măștil, atelier de făcut decoruri, încăperile pentru administrație etc. Nicăieri nu se găseau de nișunele trebuincioase pentru o "Industrie" de spectacol.

Cu un optimism de nezdruclinat, cu o perseverență fanatică, demnă de o cauză mare, s-a început lupta pentru cheltulala (foarte drămuț) a sutelor și miilor de lei. S-au cumpărat mai întii (foarte scump) două reflectoare mobile; s-au construit jur-împrejurul sălii din citeva scinduri, bănci ca la stadion. A funcționat principiul lui Mihai Mălămare: "La noi în teatru toți trebuie să facă de toate" și la 1 august teatru și-a început activitatea. În consens cu celelalte cerințe ale patronatului: "în teatru meu nu vreau nemulțumiți, nu vreau revoluție, nu vreau democrație, sindicate etc. Vreau o angajare responsabilă a tuturor într-o muncă sîslfică pentru o permanentă autodepășire în toate domeniile. Pentru abateri nu se prevăd pedepse ci autoexcludere. Cine nu se supune își poate găsi o altă îndeletnicire, se autoelimină de la sine". Cu aceste ginduri s-a pornit la drum. Printr-un concurs exigent și responsabil au fost angajați citiva actori dispuși să-și supună talentul rigorilor severe ale regulamentului. Printre altele acesta prevede: 8 ore de antrenament fizic pe zi; alte ore în care învață să cînte (obligatoriu) la două instrumente de suflat. Pe lîngă repetiții și spectacole, actorii au înțeles că este nevoie să se îngrijească singuri de întreținerea costumelor. Să care singuri decoruri. Mașiniștii au înțeles că vor trebui să vîndă bilete, cabiniera că la vreme de seară va fi și bufetleră și vînzătoare de programe. Proaspăt angajați în schema teatrului, graficianul de marcă Marcel Chirnoagă va concepe și va contribui la realizarea afișelor și programelor, sculptorul Alexandru Grosu va dirija concepția și construcția măștilor, regizoarea Anca Florea va pune în scenă și va da o mîină de ajutor pe unde va fi nevoie. Profesorul de step Mihai Panait va preda această artă și va juca în spectacole.

În această stare de frenezie colectivă în plan artistic și într-o oarecare "imponderabilitate" în plan economic-financiar, teatrul a deschis totuși stagiunea la vreme, la începutul lui octombrie, cu trei acțiuni semnificative:

1. O conferință de presă sub egida UNITER (prima de acest gen organizată cu un... teatru particular). Nucleul de bază al "Măștil": directorul, actorii, regizorul și directorul adjunct Radu Sărbu au dialogat fructuos cu critici, ziariști, oameni de teatru.

2. Au prezentat publicului spectacolul Clovnii în care au evoluat actorii reușiți la concurs: Tudorel Fillmon (de la Tîndărică), Ana Maria Pîslaru și Sorin Dinculescu, George Ţoropoc (de la Brăila), Dalila Gall (de la Pitești), Florentin Dușă (de la Ploiești). Cu o vervă și o mobilitate leșite din comun atît noii interpreți, mai sus amintiți, cit și cel din vechea distribuție: Mihai Mălămare, Mircea Constantinescu, Mihai Panait, au oferit publicului noua variantă a reprezentației cu citeva momente de mare poezie și frumusețe din viața clovnilor. Insuficient reglată la dimensiunea miniaturlală a sălii (cu citeva nedorite stridențe) montarea a pierdut ceva din spontaneitatea și farmecul ediției princeps, din subtilitatea și profunzimea trăirii. Bogăția culorilor, numerele de mare virtuozitate (cele de step îndeosebi), efectele sprijinite pe grația mișcării și pe relația directă cu publicul au cucerit însă, și acum, ca la premiera de la Național, simpatia spectatorilor.

3. Un reușit schimb de experiență cu străinătatea punctat de o manifestare artistică cu specific propriu și viitorului nostru teatru. E vorba de reprezentația Le tigre sustinută de compania teatrală "Du Risorius - Amls de la B.C.P. de l'Yonne". Model de inițiativă particulară și libertate de creație, de companie teatrală particulară fără nici o subvenție de la stat, trupa celor doi tineri membri ("autodidacți") Claude-Paul Mautret (regizor) și Thierry Dupre (interpret) au supus atenției atît reprezentația lor originală și plină de farmec în care metafora unui basm anonim chinez a fost vizualizată, plasticizată cu o sugestivă și variată gamă de mijloace de expresie corporală (agilitate clovnescă, salturi spectaculoase de saltimbanc, gesturi și atitudini de iluzionist) cit și modalitatea lor proprie de lucru. Foarte interesantă și hazlie s-a dovedit a fi aici relația cu publicul cărui l s-a cerut, tot timpul, să participe la acțiune, să confirme sau să infirme datele povestirii, să ofere soluții în rezolvarea conflictului. În modalitatea de lucru a acestei companii totul e de o simplitate uluitoare. Cel doi tineri fac spectacolul singuri sau în colaborare cu reprezentații al actor trupe, cu un regizor de falmă (Bejart, de exemplu) sau cu amatori din rîndul tinerilor și al copiilor. Cînd spectacolul e gata l se propune unul patron să- l "cumpere". Pînă acum cel doi tineri comedienți au reușit să-și vîndă bine "marfa", să facă turnee de la Montreal la Barcelona. Scopul acestei companii este acela de a lucra permanent în relație cu publicul tînr și cu copiii cărora vor să le trezească gustul pentru teatru și să- l familiarizeze cu convențiile acestui gen de artă avînd la bază o "respirație comună", "un contact strîns cu realitatea", "un transfer reciproc de umanitate".

Pentru turneul la București ce va avea loc anul viitor, trupa Risorius pregătește (surpriză) un Caragiale: Conu Leonida față cu reacțiunea, pe scenariul lui Zeno Bogdănescu, regizor de la Animaflim.

Ce ne propune nouă, aici, și ce le propune francezilor, ca schimb de experiență, trupa teatrului "Masca"? Cu certitudine, cele două montări vechi: Clovnii și Mantaua. Ca proiecte de viitor se preconizează un spectacol realizat pe tehnica gagului din filmul mut; o reprezentație cu un scenariu inspirat din evenimentele de la Săpînța; un altul după Un domn bătrîn cu aripi enorme de Marquez; un spectacol commedia dell'arte, și... ce o mai fi.

Important e că s-a pornit la drum cu entuziasm și cu o mare răspundere față de spectatorii cărora Mihai Mălămare și trupa sa nu au de gînd să le pervertească gustul cu reprezentații facile ci să le cultive sufletul și mintea cu momente de artă autentică, de înaltă tinută și calitate.

VALERIA DUCEA